

Іншим, вагомим чинником, що може вплинути на виникнення нестандартних ситуацій, є зміна соціально-політичного ладу, проведення політики, спрямованої на погіршення ставлення до України.

На сьогоднішні основними підставами для виникнення конфліктів у ППР можуть бути такі:

введення карантинних обмежень на в'їзд в Україну (у зв'язку з поширенням вірусу COVID-19);

постійне корегування країнами ЄС та Шенгенської угоди прикордонної, візової та митної політики стосовно України, посилення заходів прикордонного та митного контролю.

Наслідками таких заходів можуть бути черги у ППР на виїзд з України, невиконання законних вимог представників контрольних служб, що може спричинити блокування ППР великими групами громадян України, незаконне перетинання державного кордону, в тому числі у конструктивних особливостях транспортних засобів перевезення великих партій контрабандних товарів, які прямують транзитом через територію України.

Отже, на підставі аналізу результатів оперативно-службової діяльності, чинників виникнення конфліктних та нестандартних ситуацій, основних понять та визначень, класифікації нестандартних ситуацій та розподілу їх за етапами прикордонного контролю виникає необхідність у корегуванні технології роботи ООДК та детальному описі завдань та процедур, які повинні виконувати всі посадові особи задля швидкого та раціонального прийняття рішення та практичної діяльності при виникненні конфліктних і нестандартних ситуацій у ППР.

1. Алгоритм дій сил та засобів відділу прикордонної служби у разі ускладнення обстановки в районі міжнародного пункту пропуску для автомобільного сполучення : розпорядження Адміністрації Державної прикордонної служби України від 27.09.2010 № 498. Доступ із інформ.- правової системи «Ліга-Закон».

2. Базаров Т. Ю. Управление конфликтами. Моббинг. *Бизнесобразование: электрон. журн.* 2006. URL : <http://www.ubo.ru/articles/?cat=132&pub=1167>.

3. Бандурка О. М., Друзь В. А. Конфліктологія : навч. посібник для вузів. Харків : Ун-т внутр. справ, 1997. 352 с.

4. Борисевич В. І., Кандаурова Г. А. Прогнозування та планування економіки. Київ : КНЕУ, 2003. 121 с.

Василь ПОЛИВАНЮК

доцент кафедри
тактико-спеціальної підготовки,
кандидат юридичних наук, доцент

Аліна ЛУКОМСЬКА

курсант ННІ права та підготовки
фахівців для підрозділів Національної
поліції Дніпропетровського
державного університету внутрішніх
справ (м. Дніпро, Україна)

ЕФЕКТИВНА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЯК ГАРАНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ: ДОСВІД США

Проблема досягнення усталеної безпеки не є новою, адже вона стояла перед народами в усі часи. Найбільшої актуальності відповідна проблема набула одночасно з виникненням держави. Забезпечення національної безпеки і до сьогодні залишається однією з найважливіших функцій кожної держави. В результаті складної структури національної безпеки як системного явища, а також високої динаміки її ускладнення теоретико-методологічні основи стосовно вирішення даного питання с кожним новим днем набувають свого все більшого вдосконалення.

З прискоренням темпів глобалізації все помітніше починають проявлятися її негативні наслідки: загострення енерго-екологічної проблеми, проява іншої сторони

інформаційного суспільства, загострення проблеми тероризму, збільшення кількості злочинної поведінки серед населення. Тому у зв'язку з вищевикладеним стрімко розширюється й простір безпеки, адже він включає в себе не тільки проблеми, пов'язані з державною та військовою безпекою, але й з безпекою практично в усіх галузях життєдіяльності людини.

Варто зауважити, що об'єктом національної безпеки виступає нація. Тому під національною безпекою розуміється параметр стану історично існуючої в межах визначеної території соціальної системи (нації), що характеризує її інтегральну властивість перебувати у стані найменшої вразливості від негативного зовнішнього, а також внутрішнього впливу, зберігати свої системні взаємозв'язки та якості, стабільність, стійкість, цілісність еволюційний та раціональний розвиток [1].

Окрім цього, проаналізувавши Закон України «Про національну безпеку України», ми можемо наголосити на тому, що національна безпека – це передусім захищеність державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів України від реальних та потенційних загроз [2].

Таким чином, визначення поняття національної безпеки надає можливість окреслити коло суспільних відносин та інтересів, що мають бути взяті під захист від внутрішніх за загроз.

Метою та сенсом забезпечення національної безпеки насамперед виступає вільний розвиток, а також процвітання суспільства. Багато вчених притримуються думки, що найбільш відповідає потребам суспільства рівень безпеки особистості, суспільства та держави, який досягається за допомогою реалізації цілої низки заходів, що спрямовані на запобігання та нейтралізацію різних загроз. Стійкість стану суспільства безпосередньо залежить не тільки від інтегруючої здатності влади, але й від ефективності діяльності працівників правоохоронних органів. Адже саме на органи Національної поліції України покладається завдання щодо надання послуг у сфері: забезпечення публічного порядку та безпеки; охорони прав та свобод громадянина, а також інтересів суспільства та держави; протидії злочинності; надання в межах, визначених законом, послуг із допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги (п. 3.5.) [3]. Аналогічні положення містяться й у Законі України «Про Національну поліцію» [4].

З огляду на викладене, варто відзначити, що саме від ефективності діяльності працівників правоохоронних органів залежить суспільний порядок, рівень злочинності, публічний порядок та безпека держави. Тому розвиток Національної поліції України включає потребу у формуванні новітньої, ефективної системи оцінювання її роботи. Також окремі положення, що стосуються оцінки ефективності роботи працівників Національної поліції, прямо передбачаються Законом України «Про Національну поліцію». Таким чином, відповідний закон зазначає, що ступінь довіри суспільства до органів Національної поліції виступає головним критерієм оцінювання ефективності роботи відповідних органів та підрозділів Національної поліції.

Наявність механізму оцінки роботи працівників поліції є важливою передумовою ефективного управління Національною поліцією як на місцевому, так і на державному рівнях. Усе вищезазначене обумовлює актуальність суттєвого перегляду механізму оцінювання діяльності працівників Національної поліції України.

Тому, доцільно було б вести мову про визначення стандартів надання правоохоронних послуг, а також подальше впровадження критеріїв, які стосуються саме ефективності діяльності працівників поліції. Таким чином, проведений аналіз оцінки ефективності діяльності поліції у США надав нам можливість внести пропозиції щодо перспектив вдосконалення моделей оцінки діяльності поліції в Україні.

Не беручи до уваги той факт, що більша частина практик, які використовуються сьогодні щодо оцінки діяльності поліцейських підрозділів зародилася саме у США, у самій державі немає уніфікованої системи оцінювання роботи поліцейських. Це пов'язано з певними особливостями організації поліцейських систем Америки. Їх відрізняє доволі високий ступінь децентралізації. Таким чином, держава не має федеральної поліції (проте є федеральні правоохоронні органи, наприклад, ФБР). У кожному штаті є власні поліцейські органи. Окрім того, управління шерифів та департаменти поліції, які є незалежними від штату, діють на рівні населених пунктів та кожен з них має власну систему оцінювання.

Наприклад, у департаменті поліції міста Чикаго діє система оцінювання діяльності

поліції таким чином:

1. Поліцейська комісія Чикаго. Відповідно комісія містить у собі 9 мешканців міста, що заздалегідь призначені мером за погодженням із міською радою. Їхніми основними завданнями є:

- проведення кожного місяця зустрічей громадян, мета яких полягає у наданні відповідної можливості усім членам громади висловити зауваження та побажання комісії, керівнику незалежного органу із перевірки поліції і керівнику поліції, та поставити їм запитання;

- вирішення дисциплінарних справ, що стосуються скарг щодо неправомірних дій поліцейських;

- затвердження правил роботи департаменту поліції;

- визначення кандидата на посаду керівника поліції для призначення мером.

2. Незалежний орган із перевірки діяльності працівників поліції, основним завданням якого є безпосереднє розслідування скарг щодо неправомірних дій поліцейських.

Крім цього, варто зауважити, що при оцінюванні діяльності працівників поліції у США основна увага акцентувалася на чотирьох основних показниках:

- кількість затримань та арештів;

- час реагування на виклик;

- зниження рівня злочинної діяльності;

- рівень розкриття злочинів (співвідношення між розкритими та зафіксованими злочинами) [5, с. 2].

Таким чином, на основі проведеного аналізу можемо зауважити таке: з одного боку, США має доволі чітко сформовану теоретичну базу та практичний досвід щодо оцінки роботи працівників поліції, проте сама система оцінювання роботи поліцейських як така на сьогодні просто відсутня. Тому, незважаючи на те що в оцінці поліції на національному рівні відсутня системність, в контексті реформування поліції в Україні доволі цікавим виступає досвід США у сфері розробки та використання безпосередніх методик дослідження ефективності роботи поліції. Саме від ефективності роботи Національної поліції України залежить суспільний порядок, рівень злочинності, публічний порядок та національна безпека держави. Адже головною метою та сенсом забезпечення національної безпеки передусім виступає вільний розвиток та процвітання суспільства.

1. Блистів Т. І., Колесник В. Т., Пригунов П. Я., Карпова К. В. Концептуальні підходи до визначення методологічної функції законодавчого забезпечення національної безпеки України. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2015. Вип. № 4 (81). С. 13-26.

2. Про національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.

3. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 04.03.2016 «Про концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України»: Указ Президента від 14 березня 2016 р. № 92/2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/92/2016>.

4. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. Ст. 379.

5. Sparrow, Malcolm K. Measuring Performance in a Modern Police Organization. *New Perspectives in Policing Bulletin*. Washington, D.C.: U.S. Department of Justice, National Institute of Justice, 2015. 40 p.